ഗ്രാംഷി കത്തുകൾ

അന്റോണിയോ ഗ്രാംഷി

Gramsci Katthukal

Antonio Gramsci

(Malayalam: Letters)

© 1987 Vichinthanam, Perinjanam, Kerala

These electronic versions are released under the provisions of Creative Commons Attribution Non-commercial No-derives Share Alike license for free download and usage.

The electronic versions were generated from sources marked up in LaTeX in a computer running GNU/LINUX operating system. PDF was typeset using XeTeX from TeXLive 2020. The base font used was traditional script of Rachana, contributed by KH Hussain, et al. and maintained by Rachana Institute of Typography. The font used for Latin script was Linux Libertine developed by Philipp H. Poll.

Cover: Gramsci, a photograph by Unknown (2007). The image is taken from Wikimedia Commons and is gratefully acknowledged.

Sayahna Foundation

JWRA 34, Jagathy, Trivandrum, India 695014

URL: www.sayahna.org

ഗ്രാംഷി കത്തുകൾ

മിലാൻ
ഫിബ്രവരി 19, 1927

പ്രിയപ്പെട്ട താനിയ[1],

ഒരുമാസവും പത്തു ദിവസവും ആയി നിന്റെ വിവരങ്ങൾ അറിഞ്ഞിട്ട്. എന്താണെന്ന് എനിക്കു മനസ്സിലാവുന്നില്ല. ഒരാഴ്ചമുമ്പ് എഴുതിയതു പോലെ, ഞാൻ ഉസ്റ്റിക വിടുമ്പോൾ ഏതാണ്ട് പത്തു നാളുകളോളമായി കടത്തുബോട്ട് എത്തിയിട്ടുണ്ടായിരുന്നില്ല. എന്നെ പലേർമയിലേക്ക് കൊണ്ടുപോവുകയും വീണ്ടും മിലാനിലേയ്ക്ക് അയക്കുകയും ചെയ്ത ബോട്ടിൽ, ചുരുങ്ങിയത് നിന്റെ രണ്ടെഴുത്തുകളെങ്കിലും ഉസ്റ്റികയിൽ എത്തിയിരുന്നിരിക്കണം. എന്നാൽ ദ്വീപിൽ നിന്ന് ഞാൻ തിരിച്ചെത്തിയതിൽ പിന്നീട്, ഇവിടെ തപാലിൽ നിന്റേതായി യാതൊന്നും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. പ്രിയപ്പെട്ടവളെ, തെറ്റ് നിന്റെ ഭാഗത്താണെങ്കിൽ—അങ്ങിനെ ആവാനിടയില്ല, ഭരണപരമായതടസ്സങ്ങളാവാം—ദയവുചെയ്ത് ഇങ്ങനെ ഉത്കണ്ഠാകുലനായി കാത്തിരിക്കുവാൻ ഇടയുണ്ടാക്കരുത്. എന്റെ ഈ ഏകാന്തതയിൽ പതിവുമാറിയ എല്ലാ സംഭവങ്ങളും വിഘ്നങ്ങളും എന്നെ വല്ലാതെ വ്യാകുലനാക്കുകയും വേദനിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഉസ്റ്റികയിലേക്കുള്ള നിന്റെ തന്നെ അവസാന എഴുത്തുകൾ നിറയെ ക്ലേശങ്ങളെക്കുറിച്ചായിരുന്നു. നിനക്കു സ്വയം ശാരീരികവ്യഥയുണ്ടാക്കുംവിധം എന്റെ ആരോഗ്യത്തെക്കുറിച്ച് ഇങ്ങിനെ വേവലാതിപ്പെടുവാനെന്തുണ്ട്? ഞാൻ നിനക്ക് ഉറപ്പുതരുന്നു, ഇന്നേവരെയും എനിക്ക് സുഖമായിരുന്നു. കാഴ്ചയ്ക്ക് ദുർബലനെങ്കിലും അക്ഷീണമായ ശാരീരികശേഷിയുണ്ട് എനിക്ക്. എന്റേതു പോലൊരു കർക്കശവും നിയന്ത്രിതവും ആയ ജീവിതം ജീവിച്ചതുകൊണ്ട് ഫലമൊന്നുമില്ലെന്നാണോ നീ നിനയ്ക്കുന്നത്? ഒരിക്കലും ഗൗരവമായ രോഗമോ പരിക്കുകളോ ഉണ്ടായിരുന്നിട്ടില്ലാത്തതിന്റെ ഗുണം ഇപ്പോൾ എനിക്ക് ബോധ്യമാവുന്നു. ഞാൻ വല്ലാതെ പരിക്ഷീണനായിക്കൊണ്ടിരിക്കും എന്നത് വാസ്തവം തന്നെ. പക്ഷെ, ഒരല്പം ഉറക്കവും പോഷകവും എന്നെ വീണ്ടും പെട്ടെന്നതന്നെ ഉന്മേഷവാനാക്കും. നിന്നെ സ്വസ്ഥയും സന്തുഷ്ടയും ആക്കുവാൻ എന്താണ് എഴുതേണ്ടതെന്ന് സത്യമായും എനിക്കറിയില്ല. ഞാൻ നിന്നെ ഭീഷണിപ്പെടുത്തേണ്ടതുണ്ടോ? എനിക്കു വേണമെങ്കിൽ, നിനക്കെഴുതുന്നതു നിർത്താം. ഒരു വിവരവും ഇല്ലാതിരിക്കുമ്പോൾ എങ്ങനെ തോന്നുമെന്ന് അപ്പോൾ നിനക്കറിയാറാവും.

ക്ഷണികമായ ഒരു മന്ദഹാസംപോലും ഇല്ലാതെ, ചൊടിച്ചും ഗൗരവം പൂണ്ടും നിന്നെ ഞാൻ സങ്കല്പിക്കുന്നു. ഏതെങ്കിലും തരത്തിൽ നിന്നെ പ്രസന്നവതിയാക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞെങ്കിൽ എന്നെനിക്ക് ആഗ്രഹമുണ്ട്. ഞാൻ ചില കഥകൾ പറഞ്ഞാൽ നിനക്കെന്തു തോന്നും? ഉദാഹരണത്തിന്, വിപുലവും ഭയാനകവുമായ ഈ ലോകത്തിലൂടെയുള്ള എന്റെ യാത്രാചരിത്രത്തിലെ ഒരു ഉപകഥയെന്നപോലെ എന്നെയും എന്റെ കീർത്തിയേയും കുറിച്ചുള്ള ചില രസകരമായ കാര്യങ്ങൾ നിന്നോടു പറയണമെന്നുണ്ട്. വളരെ കുറച്ചുപേർക്കു മാത്രമെ എന്റെ പേര് തിരിച്ചറിയുകയുള്ളൂ. ഗ്രാമാഷി, ഗ്രാന്തഷി, ഗ്രാമീഫി, ഗ്രാനീഫി, ഗ്രമാഫി, ഗ്രമാഫോൺ എന്നപോലുമുള്ള നാനാതരം വിലക്ഷണ വൈവിധ്യങ്ങളോടെ അത് വളച്ചൊടിക്കപ്പെടുന്നു. പലേർമോയിൽവെച്ച്, സ്യൂട്ട്കെയ്സുകൾ പരിശോധിച്ചുകിട്ടുവാനായി ബാഗ്ഗേജ് മുറിയിൽ കാത്തിരിക്കുമ്പോൾ, ഞാൻ ടൂറിനിൽ നിന്നുള്ള ഒരുകൂട്ടം തൊഴിലാളികളെ കണ്ടുമുട്ടി. അവർ തങ്ങളെ നാട്ടു കടത്തപ്പെട്ട പ്രദേശങ്ങളിലേക്കുള്ള യാത്രയിലായിരുന്നു. അവർക്കൊപ്പം 'ഒരേ ഒരുവൻ' എന്ന് അറിയപ്പെടുന്ന കടുത്ത വ്യക്തിസൈ്ഥര്യമുള്ള ഉഗ്രനായ ഒരു അരാജകവാദിയുണ്ടായിരുന്നു. തന്നെക്കുറിച്ച് എന്തെങ്കിലും വിവരം ആർക്കെങ്കിലും, പ്രത്യേകിച്ച് പോലീസുകാർക്കും അധികൃതർക്കും നൽകുവാൻ അയാൾ വിസമ്മതിച്ചു. "ഞാൻ, ഒരേ ഒരുവൻ, ... അത്രമാത്രം" അങ്ങനെയാണയാൾ അവരോടു മറുപടി പറയുക. അയാൾക്ക ചുറ്റും കൂടിയവർക്കിടയിൽ മാഫിയ ഇനത്തിൽപെടുന്ന സാധാരണ കറ്റവാളികളെയും കുറ്റകൃത്യങ്ങളുടേയും രാഷ്ട്രീയകാരണങ്ങളുടേയും കൂട്ടായ പേരിൽ അറസ്റ്റു ചെയ്യപ്പെട്ട ഒരു സിസിലിക്കാരനെയും ഞാൻ തിരിച്ചറിഞ്ഞു. (ഒരേ ഒരുവൻ നേപ്പിൾസ്കാരനോ നേപ്പിൾസിന്ന് തെക്കനിന്നു വരുന്നവനോ ആവണം) ഞങ്ങൾ സ്വയം പരിചയപ്പെട്ടു. സിസിലിക്കാരൻ ഒരല്പനേരം എന്നെ ഇറിച്ചു നോക്കിയശേഷം ചോദിച്ചു: "ഗ്രാംഷി... അന്റോണിയോ ആണോ?" "അതെ, അന്റോണിയോ" ഞാൻ പറഞ്ഞു. "അങ്ങിനെയാവാനിടയില്ല" അയാൾ ഇടർന്നു "അന്റോണിയോ ഗ്രാംഷി ഒരു ഭീമാകാരനായിരിക്കും, നിങ്ങളെപ്പോലൊരു പീച്ചാംകഴലാവില്ല". അയാൾ പിന്നീടൊന്നും പറഞ്ഞില്ല. വെറുതെ ഒരു മൂലയിലേക്ക പിൻവാങ്ങി, എന്തെന്നില്ലാത്ത ഒരു സാധനത്തിനു മേൽ, കാർത്തേജിന്റെ അവശിഷ്ടങ്ങൾക്കു മുകളിൽ മാരിയുസ് എന്നപോലെ, തന്റെ നഷ്ടസ്വപ്നമോഹങ്ങളെക്കുറിച്ചു ധ്യാനിച്ചുകൊണ്ട് ഇരിപ്പായി. പിന്നീട് ഒരേ മുറിയിൽ ഒന്നിച്ചു കഴിയേണ്ടി വന്ന സമയമത്രയും എന്നോടു സംസാരിക്കുന്നതിൽനിന്ന് അയാൾ ഒഴിഞ്ഞുമാറി. അവസാനം യാത്രപോലും പറഞ്ഞതുമില്ല.

ഇതേപോലുള്ള മറ്റൊരു സംഭവവും പിന്നീടുണ്ടായി. അതു പക്ഷെ കൂടുതൽ സങ്കീർണ്ണവും കൗതുകകരവുമാണ്. ഞങ്ങൾ ഏതാണ്ട് പുറപ്പെടാറായിരുന്നു. കാരാബ് നാരി ഗാർഡുകൾ ഞങ്ങളെ വിലങ്ങിലും ചങ്ങലയിലും ബന്ധിച്ചു കഴിഞ്ഞിരുന്നു. വിലങ്ങ് എന്റെ കണംകൈയിൽ മുറുകെ ഇറുകിപ്പിടിച്ചു നിന്നിരുന്നതിനാൽ ഇത്തവണ തീരെ അസുഖകരമായ മട്ടിൽ ബന്ധിതനായിരുന്നു ഞാൻ. വിലങ്ങിന്റെ പുറത്തുള്ള മണികണ്ഠത്തിലെ എല്ല് വിലങ്ങുമായി വേദനാജനകമായി കൂട്ടിയിടിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഗാർഡുകളുടെ മേധാവി അകത്തു വന്നു. സ്ഥൂലഗാത്രനായ ഒരു നോൺകമ്മീഷൻഡ് ഉദ്യോഗസ്ഥനായിരുന്നു അയാൾ. പേരുകൾ വായിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കെ, എന്റെ പേരിന്നരികെ നിർത്തി, പ്രശസ്തനും പാർലമെന്റംഗവും ആയ ഗ്രാംഷിയുടെ ബന്ധുവാണോ ഞാൻ എന്ന് അയാൾ അന്വേഷിച്ചു. ഞാൻ അയാൾ തന്നെയാണെന്ന ഞാൻ പറഞ്ഞപ്പോൾ അനുകമ്പ നിറഞ്ഞ മിഴികളുമായി അയാൾ തെല്ലനേരം എന്നെ നിരീക്ഷിച്ചു. പിന്നീട് മനസ്സിലാക്കാൻവയ്യാത്ത എന്തോ പിറുപിറുത്തുകൊണ്ടിരുന്നു. എല്ലാ സ്റ്റേഷനുകളിൽവെച്ചും, ജയിലിന്നു പുറത്ത് ആളുകൾ കൂട്ടംകൂടുമ്പോൾ, പ്രശസ്തനായ ഡെപ്യൂട്ടി എന്ന പരാമർശിച്ചുകൊണ്ട് അയാൾ എന്നെക്കുറിച്ച് സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നത് ഞാൻ കേട്ടു (കൂടുതൽ സുഖപ്രദമായ രീതിയിൽ എന്റെ കൈകളിലെ വിലങ്ങ് ശരിപ്പെടുത്തുവാൻ അയാൾ ഏർപ്പാടുചെയ്യുവെന്നതും ഓർമ്മിക്കണം). ഈ ദിവസങ്ങളിൽ വീശിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന കാറ്റിന്റെ പ്രകൃതം കാണുമ്പോൾ, അമിതോത്തേജിതരായ ആരിൽനിന്നെങ്കിലും എനിക്ക് അടികിട്ടാൻ ഇടയുണ്ടെന്ന് ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു. ഒരിടയ്ക്ക്, രണ്ടാമത്തെ ജയിൽ കാറിൽ സഞ്ചരിക്കുകയായിരുന്ന ആ നോൺ കമ്മീഷൻഡ് ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ഞാനിരുന്നിരുന്ന ബോഗിയിൽ വന്ന് എന്നോട് സംസാരിക്കാൻ ഇടങ്ങി. അയാളുടെ സാന്നിദ്ധ്യം അസാധാരണവും വിചിത്രവും ആയിരുന്നു. ഷോപ്പനോവർ പറയുമായിരുന്നതു പോലെ അയാൾക്ക് നിറയെ 'അതിഭൗതികമായ വെമ്പലുകൾ' ഉണ്ടായിരുന്നു. അവ സങ്കല്പിക്കാനാവാത്ത വിധം വിചിത്രവും വികലവും ആയ രീതികളിൽ അയാൾ സഫലീകരിക്കുന്നു. രാക്ഷസാകാരത്തിലാണ് എപ്പോഴും എന്നെ സങ്കല്പിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നതെന്നും അതിനാൽ എന്നെ ജീവനോടെ കണ്ടപ്പോൾ തീർത്തും നിരാശനായിരിക്കുന്നുവെന്നും അയാൾ പറഞ്ഞു. അതിക്കേ് അയാൾ 'ദ ഇക്വിലിബ്രിയം ഓഫ് ഈഗോയിസം' എന്ന എം.മാരിയാനിയുടെ ഒരു പുസ്തകവും മാർക്സിസത്തെ ഖണ്ഡിക്കുന്ന പാവ്ലോ ഗില്ലസിന്റെ ഒരു പഠനവും വായിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കയാണ്. സുശിക്ഷിതനും ബുദ്ധിമാനുമായ ഏതൊരാളെയും പോലെ, പരസ്പരബന്ധമില്ലാത്തതും ശിഥിലവുമായ അത്രയേറെ ആശയങ്ങളെക്കുറിച്ച് ആവേശപൂർവ്വം അയാൾ സംസാരിക്കുന്നത് കേൾക്കുക വളരെ ആഹ്ലാദപ്രദമായിരുന്നു. അതുകൊണ്ട് ഗില്ലസ്, യാതൊരു ശാസ്ത്രീയാവലംബങ്ങളുമില്ലാത്ത ഒരു ഫ്രഞ്ച് അരാജകവാദിയാണെന്ന് അയാളോട് പറയാതിരിക്കുവാൻ ഞാൻ സൂക്ഷിച്ചു. ഒരു പ്രത്യേക ഘട്ടം മുതൽ അയാളെന്നെ 'ആചാര്യൻ' എന്ന് വിളിക്കാൻ ഇടങ്ങി. ഇതെല്ലാം എന്നെ വളരെയേറെ രസിപ്പിച്ചുവെന്ന് നിനക്കൂഹിക്കാമല്ലോ. എന്നാലും, ഈ മട്ടിൽ എന്റെ വ്യക്തിപരമായ പ്രശസ്തിയെക്കുറിച്ച് ഞാൻ കൂടുതൽ അറിയുകയും ചെയ്തു.

ഇവിടത്തെ എന്റെ ജീവിതത്തെക്കുറിച്ച് സൂക്ഷ്മമായ ഒരു വിവരണം നല്കണമെന്നുണ്ടായിരുന്നു. പക്ഷെ ഈ കടലാസ് മുഴുവനും ഏതാണ്ടെഴുതിക്കഴിഞ്ഞു. ഒരു ഏകദേശരൂപം ഇതാ: രാവിലെ അലാം മുഴങ്ങുന്നതിന്ന് അരമണിക്കൂർ മുമ്പ്, 6:30-ന്ന് ഞാൻ എഴുന്നേൽക്കുന്നു. തനിയെ ചൂടുള്ള കാപ്പി ഉണ്ടാക്കും. പിന്നീട് എന്റെ ജയിലറയും ടോയ്ലറ്റും വൃത്തിയാക്കും. 7:30-ന്ന എനിക്ക് അരലിറ്റർ പാൽ കിട്ടും, അത് ഉടനെ കടിക്കുന്നു. എട്ടുമണിക്ക് നിത്യേനയുള്ള രണ്ടുമണിക്കൂർ ദീർഘിച്ച നടത്തത്തിന്ന് ഞാൻ പുറത്തേക്കു പോവുന്നു. ഒരു പുസ്തകവുമെടുത്ത് യഥേഷ്ടം അലയും. വായിക്കുകയോ ഒരു സിഗരറ്റ് വലിക്കുകയോ ചെയ്യും. ഒരു റെസ്റ്റോറന്റിൽ നിന്ന് ഉച്ചഭക്ഷണം എത്തും. രാത്രി അത്താഴവും. അതത്രയും കഴിക്കുവാൻ എനിക്ക് വയ്യ. എന്നാൽ റോമിൽ ആയിരുന്നപ്പോൾ കഴിച്ചിരുന്നതിലേറെ ആഹാരം ഞാനിപ്പോൾ കഴിക്കുന്നുണ്ട്. വൈകന്നേരം ഏഴുമണിയോടെ ഞാൻ കിടക്കയെ പ്രാപിക്കുന്നു. പിന്നീട് പതിനൊന്നുമണി വരെ വായനയാണ്. പകൽവേള അഞ്ചുദിനപത്രങ്ങൾ എനിക്ക കിട്ടുന്നുണ്ട് —കോരിയർ, സ്റ്റാമ്പ്, പീപ്പിൾസ് ഡി ഇറ്റാലിയ, ജേർണൽ ഡി ഇറ്റാലിയ, സീകോൾ. ഞാൻ ലൈബ്രറിയിൽ അംഗമായിരുന്നു. യഥാർത്ഥത്തിൽ എനിക്ക് ഇരട്ട അംഗത്വമുണ്ട്. അതിനാൽ പ്രതിവാരം എട്ടുപുസ്തകങ്ങൾ എടുക്കാവകാശമുണ്ട്. ഏതാനും മാസികകളും. മിലാനിൽ നിന്നു വരുന്ന 'ഇൽ സോൾ' എന്ന വാണിജ്യ-സാമ്പത്തിക പത്രവും ഞാൻ വാങ്ങുന്നുണ്ട്. എല്ലായ്പ്പോഴും എനിക്ക വായിക്കുവാൻ എന്തെങ്കിലുമുണ്ട്, അടുത്തതവണ നാൻസെന്റെ 'ഫാർദസ്റ്റ് ദൂരാർത്തി' നെക്കുറിച്ചും മറ്റ് പുസ്തകങ്ങളെക്കുറിച്ചും ഞാൻ നിനക്കെഴുതുന്നുണ്ട്. ആദ്യദിവസങ്ങളിലുണ്ടായ ജലദോഷമൊഴിച്ച് എനിക്ക് അസുഖങ്ങൾ ഒന്നുമുണ്ടായിട്ടില്ല. പ്രിയപ്പെട്ടവളേ, എനിക്കെഴുതൂ. ജൂലിയാ, ഡീലിയോ, ജെനിയ[2] എന്നിവരെയും മറ്റെല്ലാവരെയും നിന്നെയും കുറിച്ചുള്ള വാർത്തകൾ ദയവായി അയച്ചുതരൂ.

സ്നേഹപൂർവ്വമായ ഒരു ആശ്ലേഷം,
അന്റോണിയോ

മിലാൻ
മെയ് 10, 1928

പ്രിയപ്പെട്ട അമ്മേ,

ഞാൻ റോമിലേക്ക് പുറപ്പെടുകയാണ്. അത് തീർച്ചയായി. മാറ്റത്തെക്കുറിച്ച് നിങ്ങൾക്കു മുന്നറിയിപ്പു നൽകാൻ വേണ്ടിയാണ് ഇപ്പോൾ എഴുതുവാൻ അവസരം ഞാൻ അനുവദിച്ചിരിക്കുന്നത്. മറ്റെവിടേക്കെങ്കിലും നീങ്ങിയിട്ടുള്ളതായ വിവരം ഞാൻ തരാത്തിടത്തോളം ഇപ്പോൾ മുതൽ നിങ്ങളുടെ എഴുത്തുകൾ റോമിലേക്ക് അയക്കുക.

മെയ് അഞ്ചിന് അയച്ച കാർലോ[3]യുടെ ഒരു രജിസ്റ്റർ കത്ത് ഇന്നലെ എനിക്ക് കിട്ടി. അമ്മയുടെ ഒരു ഫോട്ടോ അവൻ എനിക്ക് അയക്കുവാൻ പോവുന്നതായി പറയുന്നു, അത് കിട്ടുന്നത് എനിക്ക് വളരെ ആഹ്ലാദകരമായിരിക്കും. ഡീലിയോയുടെ ഫോട്ടോ ഇപ്പോൾ നിങ്ങൾക്ക് കിട്ടിക്കാണും. പത്തു ദിവസത്തിലധികമായി രജിസ്റ്റർ തപാലിൽ ഞാൻ അതയച്ചു കഴിഞ്ഞിട്ട്.

പ്രിയപ്പെട്ട അമ്മേ, എന്റെ ശാരീരികവും മാനസികവുമായ ആരോഗ്യത്തെ ഓർത്ത് വ്യാകലപ്പെടരുതെന്ന് പറയാനായി അത്രയേറെ തവണ ഞാനെഴുതിയ കാര്യങ്ങൾ ഇനിയും ആവർത്തിക്കുവാൻ എനിക്ക് മടിയുണ്ട്. അവരെനിക്ക് എത്ര തന്നെ ശിക്ഷാവിധി നൽകിയാലും അത് അമ്മയെ തകർക്കുകയില്ലെന്നും അമ്മ പ്രക്ഷുബ്ധയാവില്ലെന്നും, എന്റെ സ്വന്തം മനഃശാന്തിക്കു വേണ്ടി, എനിക്ക വിശ്വാസം വരേണ്ടതുണ്ട്. അതേപോലെ ഞാൻ ഇപ്പോൾ രാഷ്ട്രീയമായ കാരണങ്ങളാലാണ് തടവിലായതെന്നും ഇനിയും രാഷ്ട്രീയ തടവുകാരനായിരിക്കുമെന്നും അമ്മ ഹൃദയപൂർവ്വം മനസ്സിലാക്കണമെന്നും എനിക്ക് വിശ്വാസം വരേണ്ടതുണ്ട്. ഇതെന്നെ ലജ്ജിപ്പിക്കുന്നില്ല. ഒരിക്കലും ലജ്ജിപ്പിക്കുയുമില്ല. അടിസ്ഥാനപരമായി, ഞാൻ സ്വയം ഇച്ഛിച്ചതാണ് ഈ തടവും ദണ്ഡനവും. എന്റെ വിശ്വാസങ്ങളുടെ കാര്യത്തിൽ സന്ധിയാവുന്നത് ഞാനെന്നും നിരാകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ജയിലിലാകവാൻ മാത്രമല്ല, അവയ്ക്കു വേണ്ടി മരിക്കാൻ തന്നെയും ഞാൻ സന്നദ്ധനാണ്. ഇക്കാരണത്താൽ എന്റെ മനസ്സ് പ്രശാന്തവും ഞാൻ സ്വയം സംതൃപ്തനുമാണ്. പ്രിയപ്പെട്ട അമ്മേ ഞാൻ എത്രമാത്രം സ്നേഹിക്കുന്നുവെന്നും ഞാൻ കാരണം അമ്മ അനുഭവിക്കുന്ന വ്യഥയെക്കുറിച്ച് എത്രമാത്രം പശ്ചാത്തപിക്കുന്നുവെന്നും ബോധ്യപ്പെട്ടുത്താനാവുംവിധം അമ്മയെ ദൃഢമായി വളരെ ദൃഢമായി എന്നോട് ചേർത്ത് പുണരുവാൻ ഞാൻ എത്രമാത്രം ആഗ്രഹിക്കുന്നു. എനിക്ക് മറ്റു യാതൊരു വഴികളുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. അതെ, ജീവിതം കഠിനമാണ്. ചിലപ്പോൾ തങ്ങളുടെ അഭിമാനത്തിന്നും അന്തസ്സിന്നും വേണ്ടി മക്കൾക്ക് അവരുടെ അമ്മമാരെ വേദനിപ്പിക്കേണ്ടി വരുന്നു.

സ്നേഹാർദ്രമായ ഒരു ആശ്ലേഷം,
നീനോ

മിലാൻ
ഫെബ്രുവരി 27, 1928

പ്രിയപ്പെട്ട ജൂലിയ[4],

നിന്റെ ഡിസംബർ 27 (1927)-ന്റെ എഴുത്ത്, ജനവരി 24-ന്ന് കൂട്ടിച്ചേർത്ത ഭാഗവും അടക്കം ചെയ്ത കുറിപ്പും ഉൾപ്പെടെ എനിക്ക് കിട്ടി. ഇപ്പോൾ കറച്ചു കാലമായി ഞാൻ വളരെ ശാന്തനാണെങ്കിലും എഴുത്തുകൾ കിട്ടിയത് യഥാർത്ഥ ആശ്വാസമായി. ഇക്കാലത്തിനകം ഞാൻ വളരെ മാറിയിട്ടുണ്ട്. ചില ദിവസങ്ങളിൽ ഞാൻ ഉദാസീനനും നിഷ്ക്രിയനുമായി മാറിയിരിക്കുന്നുവെന്ന ഞാൻ നിനച്ചു. എന്നാൽ അതൊരു തെറ്റായ അപഗ്രഥനമായിരുന്നുവെന്ന് ഇപ്പോൾ എനിക്കറിയാം. പതിവു ചര്യകൾ, അസൗകര്യങ്ങൾ, അത്യാവശ്യങ്ങൾ, നാഴികമണിയിലെ മണൽത്തരികളുടേതു പോലെ യാന്ത്രികമായ താളത്തിൽ നാൾക്കനാൾ, മാസത്തോടു മാസം, വർഷത്തോടു വർഷം ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന അസംഖ്യം സൂക്ഷ്മസംഭവങ്ങൾ എന്നിങ്ങനെയുള്ള ജയിലിലെ ചുറ്റുപാടുകൾ നിർബ്ബന്ധമായും അടിച്ചേല്പിക്കുന്ന പുതിയ ജീവിതരീതിയെ ചെറുത്തു നിൽക്കുവാനുള്ള ശ്രമത്തിൽ ഒരു കൂട്ടം പ്രതിസന്ധികളിലൂടെ കടന്നു പോവുകയായിരുന്നു ഞാൻ. എന്റെ ഓരോ അണുവും—എന്റെ മൊത്തം ശരീരവും മനസ്സും—ബാഹ്യാവസ്ഥകളെ സ്വാംശീകരിക്കുന്നതിനെ വാശിയോടെ എതിർത്തുകൊ എന്നാൽ, ഇതല്ലാമായിട്ടും ഒരളവു സമ്മർദ്ദത്തിന്ന് എന്റെ ചെറുത്തു നില്പിനെ അതിജീവിക്കുവാനും എന്റെ അസ്തിത്വത്തിന്റെ ചില തലങ്ങളെ വഴക്കിയെടുക്കുവാനും കഴിഞ്ഞു. ഓരോ തവണ ഇതു സംഭവിച്ചപ്പോഴും, ആ അതിക്രമത്തെ എതിർത്തകവാനുള്ള ശ്രമത്തിൽ എന്റെ മൊത്തം നിലനില്പിനെത്തന്നെ മഥിക്കുന്ന ക്ഷോഭാവേഗങ്ങൾക്കു ഞാൻ വിധേയനായി. മറ്റുള്ളവരുടെ ഒരു മുഴുവൻ വൃത്തം ഇപ്പോൾ എനിക്കനുഭവപ്പെട്ടു കഴിഞ്ഞു. ഇനിയങ്ങോട്ട്, അപരിഹാര്യങ്ങളായ പ്രശ്നങ്ങൾക്കെതിരെ അത്രയും നിഷ്ഫലവും അർത്ഥരഹിതവും ആയ രീതികളിൽ പൊരുതുന്നതിനു പകരം, ഇടങ്ങിക്കഴിഞ്ഞ ഈ പ്രക്രിയ തെല്ലൊരു വിപര്യയബോധം ഉപയോഗിച്ചുകൊണ്ടു നിയന്ത്രിക്കുവാൻ ശ്രമിക്കാമെന്ന ശാന്തമായ ഒരു തീരുമാനത്തിൽ ഞാനിപ്പോൾ എത്തിച്ചേർന്നിരിക്കുന്നു. പൂർണ്ണമായും ഒരു കേവലലൗകികനായി ഒരിക്കലും ഞാൻ മാറില്ലെന്ന് പക്ഷെ, എനിക്ക തീർച്ചയുണ്ട്. എന്തെന്നാൽ, സ്വന്തം ചർമ്മത്തിന്നു മീതെ പരിതഃസ്ഥിതികൾ വളർത്തുന്ന ഗുരീയമായ ആ രണ്ടാം ചർമ്മം (പാതി കഴുതയുടേതും പാതി ആടിന്റേതും) ഉരിഞ്ഞെറിയുവാൻ ഞാൻ ഏതു നേരവും തയ്യാറാണ്. എന്നാൽ, എന്തൊക്കെയായാലും, എന്റെ സ്വതസ്സിദ്ധമായ തൊലിക്കു മുൻപുണ്ടായിരുന്ന ധൂമിലവർണ്ണം തിരികെ കൊടുക്കുവാൻ എനിക്കിനി കഴിയില്ല. വാലിഷ്യു[5] ഇനി ഒരിക്കലും എന്നെ അവളുടെ 'പുകഞ്ഞ ചങ്ങാതി' എന്ന വിളിക്കാൻ പറ്റുകയില്ല. നിന്റെ സംഭാവന ഉണ്ടായിരുന്നിട്ടുകൂടി ഡീലിയോ ഇപ്പോഴേക്കും, ഒരിക്കലും ഞാൻ ആയിരുന്നിട്ടില്ലാത്തവിധം കൂടുതൽ കാഞ്ഞനിറമുള്ളവനായിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുമെന്ന് എനിക്ക് ആശങ്കയുണ്ട്. നീ വിശ്വസിക്കുമോ, ഈ ശൈത്യകാലത്ത് സൂര്യന്റെ ഏതാനും വിദൂരമായ പ്രതിഫലനങ്ങൾ ഒഴികെ, മറ്റൊന്നും തന്നെ കാണാതെ ഞാൻ മൂന്നുമാസം ജീവിച്ചു. ഇവിടെ എന്റെ ഈ അറയിൽ അരിച്ചെത്തുന്ന വെളിച്ചത്തിന്റെ പ്രകൃതം ഒരു നിലവറയിലോ കണ്ണാടിപ്പൊയ്കയിലോ വീഴുന്ന പ്രകാശത്തിന്റെ ഇടയ്ക്കുള്ളതോ ആണ്.

എന്റെ ജീവിതം പക്ഷെ ധരിക്കപ്പെടും വിധം ഏകതാനവും വിരസവുമാണെന്ന് നീ കരുതരുത്. ഒരിക്കൽ, ഒരു അക്വേറിയത്തിനകത്ത് ജീവിക്കുവാൻ ശീലിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ, ഇന്ദ്രിയോപകരണങ്ങളെ ക്ലാന്തമായ വെളിച്ചത്തിന്ന് ചേരുന്നപോലെ ഇണക്കിയെടുക്കാൻ കഴിഞ്ഞാൽ, (നിങ്ങളുടെ വിപര്യയബോധം സംരക്ഷിച്ചുകൊണ്ട്) പതിഞ്ഞ രൂപപ്രതീതികൾ നിങ്ങൾക്കു നേരെ ഒഴുകി എത്തുന്നു; നിങ്ങൾക്കു ചുറ്റും ഒരു മുഴുവൻ പ്രപഞ്ചം ഇരച്ചു മറിയുവാൻ ഇടങ്ങുന്നു. സ്വന്തം ചിട്ടകൾക്കും സ്വന്തം ഗതികൾക്കും അനുസരിച്ചു ചരിക്കുന്ന ഒരു സജീവപ്രപഞ്ചം. ഋതുഭേദങ്ങൾ സാവധാനം കരണ്ടു തീർക്കുന്ന പുരാതനമായ ഒരു വൃക്ഷത്തടിയിൽ ഊന്നിനോക്കുന്നത് പോലെയാണ് ഏതാണ്ടിത്. അടുപ്പിച്ചു നോക്കുമ്പോൾ കൂടുതൽ കാണാറാവുന്നു. ആദ്യം, ഈർപ്പംമുറ്റിയ, ക്ലണിന്റെ രൂപത്തിൽ ഒരു കൊച്ചു വളർച്ച. അല്ലെങ്കിൽ മെല്ലെ വലിഞ്ഞുനീങ്ങുന്ന ഒരു ഒച്ച് സ്രവിച്ചുവിട്ട ചെറിയ ചാൽ. പിന്നെ, ഓരോ തവണയും തെല്ലുതെല്ലായി നിങ്ങൾ തിരിച്ചറിയുന്നു, ഒരേവഴിയിലൂടെ വീണ്ടും വീണ്ടും ഒരേ ചേഷ്ടകൾ തന്നെ ആവർത്തിച്ചുകൊണ്ട് ഉത്സാഹപൂർവ്വം ഓടി നടക്കുന്ന സൂക്ഷ്മജീവികളുടെ ആവാസകേന്ദ്രങ്ങൾ. നിങ്ങളുടെ മൗലികമായ അവസ്ഥ കൈവിടാതിരിക്കുവാൻ കഴിയുമെങ്കിൽ, ഒച്ചും ഉറുമ്പുമായി മാറുന്നതിൽ അപകടമില്ല. എന്നാലു ഇതെല്ലാം സമയം കൊല്ലുവാനു രസകരമായ ഒരു മാർഗ്ഗമാവുകയും ചെയ്യും.

നിന്റെയും കുട്ടികളുടെയും ജീവിതത്തെക്കുറിച്ച് എഴുത്തുകളിൽ നിന്ന് ഞാൻ ശേഖരിക്കുന്ന സൂക്ഷ്മവിവരങ്ങളും ഒരു സാമാന്യധാരണയുണ്ടാക്കുവാൻ എന്നെ സഹായിക്കുന്നു. പക്ഷെ, എന്റെ വളരെ അല്പമായ വിവരങ്ങൾ എങ്ങും എത്തിക്കുന്നില്ല. സ്വന്തം അനുഭവങ്ങളാവട്ടെ പരിമിതവുമാണ്. മാത്രുവുമല്ല, കുട്ടികൾ, എനിക്ക് അവർക്കൊപ്പം എത്തുവാനും അവരുടെ വളർച്ചയെക്കുറിച്ച് സങ്കല്പിക്കുവാനും ആവാത്ത വേഗത്തിൽ വളർന്നുകൊണ്ടിരിക്കുകയാവും എന്നതിൽ സംശയമില്ല. ഒരുപക്ഷേ, ഈ വിഷയത്തിൽ ഞാൻ വളരെ പുറകിലാവും. അത് ഒഴിവാക്കാനാവാത്തതു തന്നെ. ദൃഢമായ ഒരു ആശ്ലേഷം.

അന്റോണിയോ

ടൂറിൻ
15 ഫെബ്രുവരി, 1932

പ്രിയപ്പെട്ട താനിയ,

നിന്റെ പത്തൊമ്പതാം തീയതിയിലെ എഴുത്തു കിട്ടി. എന്നാൽ നീ സൂചിപ്പിച്ച വേറൊരു എഴുത്തു കിട്ടിയിട്ടില്ല. പലകാരണങ്ങൾകൊണ്ടും ഈ ആഴ്ച, ഞാൻ ജൂലിയയ്ക്ക് എഴുതുകയില്ല. ഒന്നാമതായി, എനിക്ക് നല്ല സുഖം തോന്നുന്നില്ല. ഞാനിച്ഛിക്കുന്നതുപോലെ എന്റെ വിചാരങ്ങൾ സ്വരൂപിക്കുക പ്രയാസമാവും. രണ്ടാമതായി, അവളുടെ അവസ്ഥയേയും മാനസിക നിലയേയും സംബന്ധിച്ച് ശരിയായ ഒരു കാഴ്ചപ്പാട് കൈക്കൊള്ളുവാൻ എനിക്ക് കഴിയുമെന്ന് തോന്നുന്നില്ല. അല്ലെല്ലാം കരാളമായ രീതിയിൽ ജടിലവും വിഷമതരവും ആണെന്നു തോന്നുന്നു. ഇതിന്റെയെല്ലാം കരുക്കൾ അഴിക്കാവുന്ന ചരട് കണ്ടെത്തുവാൻ ഞാൻ ശ്രമിക്കയാണ്. പക്ഷെ അത് സാധിക്കുമെന്ന് എനിക്ക് ഉറപ്പില്ല. ചില കാര്യങ്ങൾ നീയുമായി സംസാരിക്കുന്നത് ഒരുപക്ഷേ സഹായകമാവും. എന്റെ തോന്നലുകളിൽനിന്നും ഭാഗികമായ അനുഭവങ്ങളിൽനിന്നും മാത്രമായി ഞാൻ ശേഖരിച്ച പ്രധാനപ്പെട്ട വസ്തുതകൾതന്നെ നിനക്ക് കൈമാറണമെങ്കിൽ യഥാർത്ഥത്തിൽ ഒരു മുഴുവൻ പുസ്തകം എഴുതേണ്ടി വരും. എന്തായാലും നമുക്ക കഴിയും പോലെ ശ്രമിക്കാം.

പ്രധാനമായും എന്റെ തോന്നലുകൾ ഇവയാണ്. ജൂലിയയുടെ മാനസികമായ അസന്തുലിതാവസ്ഥയുടെ ഗൗരവമായ ലക്ഷണം, മനോവിശ്ലേഷണത്തിലേക്ക് തിരിയുന്നതിനെ ന്യായീകരിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചുകൊണ്ട് അവൾ പരാമർശിക്കുന്ന അസ്പഷ്ടമായകാര്യങ്ങളല്ല. മറിച്ച് ഇത്തരമൊരു ചികിത്സാപദ്ധതിയിലേക്ക്, അതിന്റെ ഫലപ്രാപ്തിയെക്കുറിച്ച് പൂർണവിശ്വാസത്തോടെ അവൾ തിരിഞ്ഞിരിക്കുന്നു എന്ന വസ്തുത തന്നെയാണ്. മാനസികാപഗ്രഥനത്തെ സംബന്ധിച്ച് എന്റെ വിജ്ഞാനം വിശേഷിച്ച് സൂക്ഷ്മമോ വിശാലമോ അല്ല. എന്നാൽ ആദ്യമായി എല്ലാവിധ ഭ്രമകല്പനകളിൽനിന്നും മന്ത്രവാദസദൃശമായ അടിസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്നും മുക്തമാക്കികൊണ്ടാണെങ്കിൽ മാനസികാപഗ്രഥന സിദ്ധാന്തത്തെക്കുറിച്ച് ചില നിഗമനങ്ങളിലെത്താൻ എനിക്ക് കഴിയും. കാല്പനിക സാഹിത്യം 'നിന്ദിതരും പീഡിതരും' എന്ന വിളിക്കുന്നതും സാധാരണ കരുതപ്പെടുന്നതിനേക്കാൾ കൂടുതൽ പെരുത്തതും വിവിധ പരിച്ഛേദങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതുമായ സമൂഹത്തിന്റെ ആ പ്രത്യേക വിഭാഗത്തെ സംബന്ധിച്ചു മാത്രമേ മനോവിശ്ലേഷണം ഫലപ്രദമാവുന്നുള്ളൂ എന്നതാണ് ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട കാര്യം. ആധുനിക ജീവിതത്തിന്റെ (എല്ലാ കാലത്തിന്നും കഴിഞ്ഞകാലത്തെ അപേക്ഷിച്ച് അതിന്റെ ആധുനികതയുണ്ട്) ഇരുമ്പു മുറുക്കമുള്ള സംഘർഷങ്ങളിൽപെടുന്ന അത്തരക്കാർക്ക് സ്വന്തം ഉപായങ്ങൾ വഴി ആത്മസംഘട്ടനങ്ങളുടെ കാരണങ്ങൾ കണ്ടെത്തുവാനോ അങ്ങിനെ, ഇച്ഛാശക്തിയുടെ വെമ്പലുകളെ ജീവിതലക്ഷ്യങ്ങളുമായി ഇണക്കിക്കൊണ്ട് സംഘർഷങ്ങളെ പിൻതള്ളി ഒരു പുതിയ സ്വച്ഛതയും ആത്മീയമായ പ്രശാന്തതയും സ്വായത്തമാക്കുവാനും ഉള്ള കഴിവില്ല. പ്രത്യേക ചരിത്രഘട്ടങ്ങളിൽ, പ്രത്യേക സാമൂഹ്യാവസ്ഥകളിൽ ചുറ്റുപാടുകൾ തപിച്ച് അതിസാന്ദ്രമായ ഒരു പിരിമുറുക്കത്തിലെത്തുകയും, അഴിച്ചുവിടപ്പെട്ട ബൃഹത്തായ സംഘടിത ശക്തികൾ ഒറ്റയായ വ്യക്തികൾക്കുമേൽ, അവരുടെ ഇച്ഛാശക്തിയിൽനിന്ന് ഏറ്റവും ഉയർന്ന ക്രിയാപരമായ പ്രതികരണങ്ങൾ നേടിയെടുക്കാനായി, സമ്മർദ്ദം ചെലുത്തുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ അവസ്ഥ നാടകീയമായിമാറുന്നു.

ഇത്തരം അവസ്ഥകൾ അതീവലോലവും സംശുദ്ധവും ആയ പ്രകൃതങ്ങൾക്ക വിപത്കരമായിത്തീരും. അതേസമയം സമൂഹത്തിലെ പിന്നോക്ക ഘടകങ്ങൾക്ക് അവ ഒഴിച്ചുകൂടാനാവാത്തതാണ്. ഉദാഹരണത്തിന്, പരിക്ഷീണനാവാതെ തങ്ങളുടെ കരുത്തുറ്റ നാഡികൾ ഒരു വലിയ അളവോളം വിതർത്തുവാനും ത്രസിപ്പിക്കുവാനും കഴിയുന്ന കർഷകർ. ജെനിയയേയും ജൂലിയയേയും ഞാൻ കണ്ടുമുട്ടിയ സെറിബ്രോ-ഡയ്ബോർ സാനിറ്റോറിയത്തിൽ, അക്ഷരാർത്ഥത്തിൽ തകർന്നതിന്ന രോഗികൾ മൂന്നനാലുമാസത്തെ ഉറക്കത്തിന്നും, തങ്ങൾ ശീലിച്ചുപോന്നതിലും ഭേദപ്പെട്ടതെങ്കിലും, ഇടത്തരം പോഷകാഹാരത്തിന്നും ശേഷം മൂപ്പത്തഞ്ചുമുതൽ നാല്പതുവരെ റാത്തൽ ഇക്കവും പൂർണ്ണരോഗശാന്തിയും നേടി വീണ്ടുമൊരു ഭാജസ്റ്റു മാനസികാവസ്ഥക്ക് പ്രാപ്പരായിത്തീരുന്നതു കാണുക എത്രമാത്രം അതിശയകരമായിരുന്നുവെന്ന് ഞാൻ ഒരുപക്ഷേ, നിന്നോടു പറഞ്ഞുകാണും. ഏതെങ്കിലും തരത്തിലുള്ള കാല്പനികമായ ആശയഭ്രമങ്ങൾക്ക് ഈ മനുഷ്യർ സർവ്വഥാ അസ്പർശ്യരായിരുന്നു. മാനസികമായ ആരോഗ്യവും സമനിലയും കൈവിടാതിരുന്ന അവർ ഒരിക്കലും പരിഹരിക്കാനാവാത്ത പ്രശ്നങ്ങൾ സൃഷ്ടിച്ചിരുന്നില്ല. അതുകൊണ്ടുതന്നെ അവ പരിഹരിക്കാനാവാത്തതിനെക്കുറിച്ച് ഹതാശരായതുമില്ല. ഇച്ഛാശക്തിയും വ്യക്തിത്വവും ഇല്ലാത്തവരെന്നോ അസമർത്ഥരെന്നോ അവർ തങ്ങളെക്കുറിച്ച് സ്വയം കരുതിയിരുന്നുമില്ല. ഇറ്റലിയിൽ ഞങ്ങൾ പറയാറുള്ളതുപോലെ അവർ 'തങ്ങളെത്തന്നെ തുപ്പി'ക്കൊണ്ടിരുന്നില്ല. ഇത്തരം തീർത്തും അയഥാർത്ഥമായ 'പരിഹരിക്കാനാവാത്ത പ്രശ്നങ്ങളും' അവയുടെതന്നെ ജ്വരതപ്തവും ശിഥിലവുമായ മതിഭ്രമങ്ങളാൽ സൃഷ്ടിക്കപ്പെടുന്ന ചപല സ്വപ്നങ്ങളുമായുള്ള സംഘട്ടനവും ആണ് ജൂലിയയുടെ വ്യാധി എന്നെനിക്കു തോന്നുന്നു. മറ്റാരാലും പരിഹരിക്കാനാവാത്തത് തീർച്ചയായും അവൾക്ക് സ്വയം പരിഹരിക്കാനാവില്ലെന്നതുകൊണ്ട് മന്ത്രവാദിയേയോ മനോവിശ്ലേഷകനേയോ പോലൊരു ബാഹ്യശക്തിയെ അവൾക്ക സമീപിക്കേണ്ടിവരുന്നു. ജൂലിയയെപ്പോലെ സംസ്കാരസമ്പന്നയും (ആ പദത്തിന്റെ ജർമ്മൻ വിവക്ഷയിൽ) ഔദ്യോഗികമായി മാത്രമല്ലാതെതന്നെ (സഖാവിൽ ഒരു കാർഡുണ്ടെന്നതു മാത്രമാണല്ലോ അവളുടെ ഔദ്യോഗികത) സമൂഹത്തിൽ കർമ്മനിരതയുമായ ഒരു വ്യക്തിക്കുചേർന്ന ഏറ്റവും നല്ല ഒരേയൊരു മനോവിശ്ലേഷണ ചികിത്സകൻ അവൾ തന്നെയാവും, ആവുകയും വേണം എന്നാണ് എന്റെ വിശ്വാസം. പാനത്തിന്റെ ആവശ്യകതയെക്കുറിച്ചും മറ്റുമുള്ള അവളുടെ പ്രസ്താവങ്ങളുടെ അർത്ഥമെന്താണ്? സ്വന്തം ഉത്പാദനപ്രവർത്തനങ്ങൾക്കുവേണ്ടി സൈദ്ധാന്തികമായും തൊഴിൽപരമായും സ്വയം മെച്ചപ്പെടുവാൻ നമ്മൾ ഓരോരുത്തരും തന്നെ പഠനം ഇടർന്നുകൊണ്ടിരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഇതൊരു വൈയക്തികപ്രശ്നമെന്നും സ്വന്തം അധമത്വത്തിന്റെ അടയാളമാണെന്നും കരുതുന്നതെന്തിനാണ്? കൂട്ടായ ജീവിതത്തിന്റെ എക്കാലത്തേക്കും ഉയർന്ന ഒരു മാനം സ്വായത്തമാക്കുവാനായി, ജന്മവാസനകളെയും അന്തഃപ്രേരണകളെയും വർധിതമാവുന്ന സാമൂഹ്യവിജ്ഞപ്രവണതകളെയും ചെറുത്തുകൊണ്ട് നമ്മൾ ഓരോരുത്തരും അവരവരുടെ വ്യക്തിത്വവും സ്വഭാവവും നാൾക്കുനാൾ വിസ്തരിക്കുകയും വിപുലവുമാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. യാതൊരു അപൂർവ്വതയും വ്യക്തിനിഷ്ഠമായ ദുരന്തവും ഇതേ സംബന്ധിച്ചില്ല. നമ്മൾ ഓരോരുത്തരും അവരവരുടെ അയൽക്കാരിൽനിന്ന് പഠിക്കുന്നു. ധാരണകളും വൈശിഷ്ട്യങ്ങളും ശീലങ്ങളും കൊള്ളുകയും കൊടുക്കുകയും നഷ്ടപ്പെടുകയും നേടുകയും വിസ്മരിക്കയും സമാഹരിക്കയും ചെയ്യുന്നു.

എന്റെ ഭാഗത്തുനിന്ന് ഉണ്ടാവാനിടയുള്ള ബുദ്ധിപരവും ധാർമികവും ആയ സ്വാധീനങ്ങളെ ഇനിമുതൽ ഒരിക്കലും സ്വയം പ്രതിരോധിക്കുകയില്ലെന്നും അക്കാരണത്താൽ എന്നോടു കൂടുതൽ അടുത്തതായി അവർക്കു തോന്നണമെന്നും ജൂലിയ എനിക്കെഴുതി. പക്ഷേ, അവൾ വിചാരിക്കുന്ന അളവോളമോ അത്രയും നാടകീയമായ രീതിയിലോ എപ്പോളെങ്കിലും അവൾ സ്വയം പ്രതിരോധിച്ചിരുന്നതായി എനിക്കു തോന്നുന്നില്ല. അതിന്നു പുറമെ, അവളുടെ വ്യക്തിത്വവുമായുള്ള കൂട്ടുകെട്ടിൽനിന്ന് ഞാൻ സ്വയം നേടുകയും സ്വയം രൂപാന്തരപ്പെടുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾതന്നെ അവളുടെ സ്വാധീനങ്ങൾക്കെതിരെ എനിക്കു തെല്ലും പ്രതിരോധിക്കേണ്ടിവന്നിട്ടില്ലെന്നാണോ അവൾ സങ്കല്പിക്കുന്നത്? എന്നിൽ നടന്ന ഈ പ്രക്രിയയെക്കുറിച്ച് ഞാനൊരിക്കലും സിദ്ധാന്തവിചാരം ചെയ്യുകയോ വേവലാതിപ്പെടുകയോ ചെയ്തിട്ടില്ല. പക്ഷെ, അതുകൊണ്ട് ഈ പ്രക്രിയ നടന്നിരുന്നുവെന്നും അതെനിക്ക ഉണപ്രദമായിരുന്നുവെന്നും ഉള്ള വസ്തുത ഇല്ലാതാവുന്നില്ല. എന്തുമാവട്ടെ. എഴുതുവാനും, ഒരു ചരടു കണ്ടെത്തുന്നതിൽ എന്നെ സഹായിക്കുവാനും വേണ്ട ചില മൂലകങ്ങൾ നിനക്കു നൽകിക്കഴിഞ്ഞുവെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. കൊള്ളാവുന്ന ഒരു ആശയമായി നിനക്കു തോന്നുന്നവെങ്കിൽ ഇത്, അല്പം പരോക്ഷമായ രൂപത്തിൽ ജൂലിയയ്ക്ക് അയച്ചു കൊടുക്കൂ. അവളുടെ പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് ഒരു പ്രാഥമികമായ ഉത്തരമായി ഇതു ഭവിച്ചേക്കാം. കറച്ചുമുൻപ് നിന്റെ പത്തൊമ്പതാം തീയതിയിലെ എഴുത്ത് ഡീലിയോയുടെ എഴുത്തിന്റെ പരിഭാഷയോടൊപ്പം എനിക്ക് കിട്ടി. അടുത്ത തിങ്കളാഴ്ച ഞാൻ മറുപടി എഴുതാം. എഴുത്ത് എനിക്കിഷ്ടമായി.

ആശ്ലേഷം

അന്റോണിയോ.

ക്യൂസിസാനാ ക്ലിനിക്,
റോം
24 നവമ്പർ, 1936

പ്രിയപ്പെട്ട ഌൽകാ,

നിന്നെ ചിരിപ്പിക്കുവാൻ ആദ്യന്തം പണ്ഡിതപദങ്ങൾ നിറച്ചുകൊണ്ട് ഒരു പ്രൊഫസറെപ്പോലെ ഒരു എഴുത്ത് എഴുതണമെന്നു ഞാൻ തീരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ, എനിക്കതു കഴിയുമോ എന്ന സംശയമാണ്. സാധാരണഗതിയിൽ ഉദ്ദേശിക്കാതിരിക്കുമ്പോൾ എനിക്ക് പണ്ഡിതഭാവമുണ്ട്. ഇക്കഴിഞ്ഞ പത്തുവർഷക്കാലത്തെ സംഭവങ്ങൾക്കിടക്ക് അസംഖ്യം തവണ സെൻസർഷിപ്പിന്ന് വിധേയനായിട്ടുണ്ടെന്നതിനാൽ സാഹചര്യങ്ങൾക്കിണങ്ങുന്ന ഒരു ശൈലി എനിക്ക് പോഷിപ്പിച്ചെടുക്കേണ്ടതായി വന്നിട്ടുണ്ട്. നിന്നെ ചിരിപ്പിക്കുകയും അതോടൊപ്പം എന്റെ മാനസികാവസ്ഥ ചിത്രീകരിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരു കൊച്ചുകഥ ഞാൻ നിന്നോട് പറയട്ടെ. ഒരിക്കൽ ഡീലിയോ വളരെ ചെറുതായിരിക്കുമ്പോൾ അവൻ എങ്ങിനെ ദിഗ്ബോധമുൾക്കൊള്ളുവാനും ഭ്രമിശാസ്ത്രം പഠിക്കുവാനും ഇടങ്ങിയിരിക്കുന്നുവെന്നു കാണിക്കുവാനായി നീ എനിക്ക് ഹൃദ്യമായ ഒരു എഴുത്തെഴുതി. അവന്റെ ശിരസ്സിന്റെ ദിശയിൽ ശ്യാനവങ്കിടകൾ ഉപയോഗിക്കുന്ന ജനവർഗ്ഗങ്ങൾ വസിക്കുന്നവെന്നും ഇടത്തു ചൈനയും വലത്തു ആസ്റ്റ്രേലിയയുമാണെന്നും അവന്റെ പാദങ്ങൾ ക്രീമിയക്കു നേരെ ചൂണ്ടിയിരിക്കുന്നവെന്നും മറ്റും വിശദീകരിച്ചുകൊണ്ട് അവൻ കിടക്കയിൽ തെക്കുവടക്കായി കിടക്കുന്നകാര്യം നീ വിവരിച്ചു. ആ എഴുത്ത് കൈവശമാക്കുവാൻ, അതിനകത്തെ ഇരുവലിയ പ്രശ്നങ്ങൾ എന്താണെന്നറിയുവാൻ പോലുമായി, അളവുവിച്ചിതനില്ലാത്ത ഞാൻ അതിനവേണ്ടി തീവ്രമായി വാദിക്കേണ്ടിവന്നു. എന്നെല്ലാം രഹസ്യസന്ദേശങ്ങൾ അത് ഉൾക്കൊള്ളുന്നവെന്ന് ആരാഞ്ഞുകൊണ്ട് ജയിൽ ഡയറക്ടർ ഒരു മണിക്കൂറോളം എന്നെ നിർത്തി. എന്താണ് കിത്വായ്? ആസ്റ്റ്രേലിയയെക്കറിച്ച് എന്താണ് ഈ എഴുതിയിരിക്കുന്നത്? തങ്ങളുടെ വങ്കിടകൾ നായകളെ കൊണ്ട് വലിപ്പിക്കുന്ന ഈ മനുഷ്യർ ആരാണ്? എഴുത്തിലൂടെ ഒന്ന് കണ്ണോടിക്കുകപോലും ചെയ്യാതെ ഇതിനെല്ലാം യുക്തിസഹമായ വിശദീകരണങ്ങൾ നൽകവാൻ തെല്ലൊന്നുമല്ല ഞാൻ വിഷമിച്ചത്. ഒടുവിൽ കറച്ചൊന്നു ചൊടിച്ചുകൊണ്ട് ഞാൻ അയാളോടു ചോദിച്ചു. "നിങ്ങൾ വിവാഹിതനല്ലേ? ഒരമ്മ ദൂരെയുള്ള തന്റെ ഭർത്താവിന് തങ്ങളുടെ കൊച്ചുകട്ടിയെക്കറിച്ച് എങ്ങിനെയെല്ലാമാവും എഴുതുന്നതെന്ന് തീർച്ചയായും നിങ്ങൾക്ക മനസ്സിലാവുമല്ലോ?" ഉടൻ തന്നെ അയാൾ എഴുത്ത് തന്നു. (അയാൾ വിവാഹിതനായിരുന്നു. പക്ഷേ, കട്ടികളുണ്ടായിരുന്നില്ല). ബാലിശമാണെങ്കിലും ഈ ഉപകഥ പ്രസക്തമാണ്. ഇക്കാര്യത്തിൽ കാണിച്ച അതേ നിർമ്മതയോടും സംശയാകലമായ പണ്ഡിതഭാവത്തോടും കൂടി പിന്നീടുള്ള എന്റെ എല്ലാ എഴുത്തുകളും ഡയറക്ടർ വായിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമെന്ന് അറിയാവുന്നതുകൊണ്ട് എഴുത്തിന്റെ ഒരു കാരാഗൃഹശൈലി വളർത്തിയെടുക്കുവാൻ ഞാൻ നിർബന്ധിതനായിട്ടുണ്ട്. പറയാനുള്ള കാര്യങ്ങൾ അത്രയേറെ വർഷങ്ങളായി ശാസിച്ചു നിയന്ത്രണ വിധേയമാക്കി ശീലിച്ചു കഴിഞ്ഞതിനാൽ ഒരുപക്ഷേ, ഇനി ആ ശൈലി ഒരിക്കലും ഉരിഞ്ഞുകളയാനാവില്ല. ഇത്തരം സംഭവങ്ങളെയും മറ്റുകാര്യങ്ങളേയും കറിച്ച് എനിക്കിനിയും നിന്നോട് പറയാൻ കഴിയും. എന്നാൽ അതു നിന്നെ ചിരിപ്പിക്കാൻവേണ്ടി മാത്രമാവും. പോയവർഷങ്ങളിലെ അസംഖ്യമായ ദുരന്തഭവങ്ങൾ മുന്നിൽ നിവർത്തിയിട്ടുകാണാനാണ് ഏറെ ദുഃഖകരമായിരിക്കും. മറിച്ച് നിന്റെ എഴുത്തോവട്ടെ എന്നെ ഉന്മേഷവാനാക്കുകയാണ ചെയ്യുക. ഇത്രയും ഉല്ലാസപൂർവ്വം ഇത്രയും കറഞ്ഞ തെറ്റുകളോടെ നീ അവസാനം എഴുതിയതെപ്പോഴാണെന്ന് ഓർമ്മിക്കാനാവുന്നില്ല.

എന്റെ പ്രിയപ്പെട്ടവളേ, തെല്ല് ആലോചിച്ച് വളരെയൊന്നും വസ്തുനിഷ്ഠമാവാതെ കട്ടികളെക്കുറിച്ച് എനിക്ക് ദീർഘമായ ഒരു കത്തെഴുതു. ഇടക്കുപറയട്ടെ 'കട്ടികളുടെ ജീവിതത്തെക്കുറിച്ച് ഒരു റിപ്പോർട്ട്' (?!) എഴുതുക എന്നത് അതിന്റെ സത്തയെ നശിപ്പിക്കലാവും എന്ന നിന്റെ മഹത്തായ സൂക്തം ഞാൻ ഇതേവരെ കേട്ടിട്ടുള്ള ഏറ്റവും അപഹാസ്യമായ കാര്യങ്ങളിലൊന്നാണ്. ഹിമാലയത്തേക്കാളും പോന്ന ഒരു കഥ. എനിക്ക് ഒരു റിപ്പോർട്ട് ആവശ്യമില്ല—ഞാൻ ഒരു പോലീസുകാരനല്ല—നിന്റെ ആത്മനിഷ്ഠമായ പ്രതീതികളാണ് എനിക്ക് വേണ്ടത്. പ്രിയപ്പെട്ടവളേ, ഞാൻ എത്രയേറെ ഏകനാണ്. നിന്റെ എഴുത്തുകൾ എനിക്ക് അപ്പം പോലെ പോഷകമാവുന്നു. പണ്ഡിതശൈലികൾക്ക് ഒരിക്കലും അത് സാധ്യമല്ല. എന്നിട്ടുമെക്കന്ന, ദേഷൻ അല്ലന്നെടുക്കന്ന സമ്പ്രദായം എന്തിന് നീ ഇടരുന്നു? എല്ലാം പറഞ്ഞുവരുമ്പോൾ നീയാണ് എന്നേക്കാൾ ഏറെ പണ്ഡിതമ്മന്യയും പ്രായോഗികവാദിയും എന്നതോന്നുന്നു. അത് സമ്മതിക്കുവാൻ നീ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നില്ലെന്ന മാത്രം. സ്വന്തം കട്ടികളുടെ ജീവിതത്തെക്കുറിച്ച് ഒരു വിവരണം ആവശ്യപ്പെട്ടുകൊണ്ട് എന്നെപ്പോലൊരു ഭാഗ്യഹീനൻ എഴുതുന്നു. നീയാവട്ടെ നിന്റെ സുരക്ഷിതമായ ഒളിവുമറക്കത്തുനിന്ന് "അയ്യോ, പറ്റില്ല. കട്ടികളുടെ ജീവിതത്തെക്കുറിച്ചെഴുതുന്നത് അതിന്റെ സത്ത നശിപ്പിക്കലാവും" എന്ന് മറുപടി പറയുന്നു. ഇത് ഔദ്ധത്യമല്ലേ? ഏറ്റവും മോശമായതരം ഔദ്ധത്യമാണിത്. ഒരല്പം ആലോചിച്ചു നോക്കൂ. ഞാൻ പറയുന്നത് ശരിയാണെന്ന് നിനക്കു ബോധ്യമാവും, എന്റെ ഌൽകാ, സ്നേഹോഷ്മളമായ ഒരു ആശ്ലേഷം ഇതോടൊപ്പമയക്കുന്നു.

അന്റോണിയോ.

ക്യൂസിസാനാ ക്ലിനിക്,
റോം
തീയ്യതിയില്ല.

പ്രിയപ്പെട്ട ഌലിക്[6],

നിന്റെ ചിത്രങ്ങൾ എനിക്ക് വളരെയേറെ ഇഷ്ടമായി. അതു നീ വരച്ചതാണെന്നതുതന്നെ കാരണം. അവ തീർത്തും മാലികവുമാണ്. പ്രകൃതി ഒരിക്കലും ഇത്തരം വിസ്മയാവഹങ്ങളായ വസ്തുക്കൾ കണ്ടുപിടിച്ചിട്ടില്ലെന്നാണ് എന്റെ വിശ്വാസം. നാലാമത്തെ ചിത്രത്തിലുള്ളത് ഒരു അസാധാരണ മൃഗം തന്നെ. ഏറെ വലിപ്പമുള്ളതിനാൽ അതൊരു ക്രൂരയാവാനിടയില്ല. വലിയ നാൽക്കാലികളുടേതുപോലെ നീണ്ടുന്ന നാലുകാൽകൾമാത്രമേ അതിനുള്ളതാനം. എന്നാൽ അതൊരു കതിരയുമല്ല. കാഴ്ചയിൽപെടുന്ന ചെവികൾ അതിന്ന് ഇല്ലല്ലോ. (നീ വരച്ച ആദ്യത്തെ മൃഗത്തിനും ചെവിയുള്ളതായി കാണുന്നില്ല. വേറൊരു മനുഷ്യന്റെ ചിത്രത്തിലും അങ്ങിനെ തന്നെ അതൊരു സിംഹമായിരിക്കാം... ഉണങ്ങിയതും... സൂതാര്യവും ആയ ഒരു സിംഹം. അതിന്റെ പുറത്തുള്ള സവാരിക്കാരന്റെ രണ്ട് കാലുകളും കാണുന്നവെന്നതാണ് സുതാര്യമാണെന്ന് കരുതാൻ കാരണം. മരച്ചില്ലകളുടെ ഉന്നുകളെയും മൃഗങ്ങളുടെ ശിരസ്സുകളെയും പോലുള്ള അതിവിചിത്രമായ സ്ഥലങ്ങളിൽപോലും നിന്റെ ആളുകൾക്ക് നിസ്സങ്കോചം നടക്കുവാൻ കഴിയുന്നുവെന്ന കാര്യവും എനിക്കിഷ്ടമായി (ഒരുപക്ഷെ, മൃഗങ്ങൾക്ക് ചെവികൾ നഷ്ടമാവുന്നത് അതുകൊണ്ടാവണം) പ്രിയപ്പെട്ട ഌലിക്, നിന്റെ ചിത്രങ്ങളെ ഞാൻ ഇങ്ങനെ ക്കിച്ചിരിച്ചാൽ നിനക്ക് സങ്കടമാവുമോ? സത്യമായും അവ, അവയുടെ ഇതേരൂപത്തിൽതന്നെ, ഞാൻ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നുണ്ട്. പക്ഷെ, തോന്നമ്പോൾ തോന്നിയ പോലെ വരയ്ക്കുന്ന ചിത്രങ്ങൾക്കു പകരം നീ സ്കൂളിൽ വരച്ച ചിത്രങ്ങൾ എനിക്ക് അയച്ചു തരണം. ഒരു ചുംബനം.

പപ്പാ.
സ്കൂൾ എങ്ങനെയിരിക്കുന്നു? ക്ഷീണവും പരിഭ്രമവും തോന്നാതെ നന്നായി പഠിക്കുവാൻ നിനക്കു കഴിയുന്നുണ്ടോ? പഠിക്കുന്നത് നിനക്കിഷ്ടമാണോ?

ക്യൂസിസാനാക്ലിനിക്
റോം
തീയ്യതിയില്ല.

പ്രിയപ്പെട്ട ഡീലിയോ[7],

എന്താണ് നീ നിന്റെ കൊച്ചു തത്തയെക്കുറിച്ച് എഴുതാത്തത്? അതിപ്പോഴും ജീവിച്ചിരിപ്പുണ്ടോ? നീ എല്ലായ്പ്പോഴും അതിനെക്കുറിച്ചുതന്നെ പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന എന്ന് ഞാനൊരിക്കൽ അഭിപ്രായപ്പെട്ടതു കാരണമാവാം നീ ഇപ്പോൾ അതിനെപ്പറ്റി ഒന്നും എഴുതാത്തത്? ഉഷാർ, ഡീലിയോ! നിന്റെ പ്രായത്തിൽ എനിക്കൊരു നായക്കട്ടി ഉണ്ടായിരുന്നതിനെക്കുറിച്ചും അതെന്റെ സ്വന്തമാണെന്ന സന്തോഷത്താൽ എനിക്ക് പാതിവട്ടായിത്തീർന്നതിനെക്കുറിച്ചും നിനക്കെഴുതണമെന്ന് താതാനിക്ക ആവശ്യപ്പെട്ടുന്നു. അതുകൊണ്ട്, നോക്കൂ, ഒരു നായ, (അതെത്ര ചെറുതാണെങ്കിലും) ഒരു തത്തയേക്കാൾ ഏറെ സന്തുഷ്ടി നൽകുന്നുവെന്നതു സത്യമാണ്. എന്തെന്നാൽ അത് അതിന്റെ യജമാനനോടൊപ്പം കളിക്കുകയും

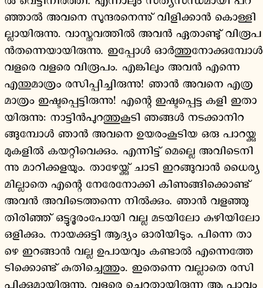

അയാളോട് സ്നേഹാശ്രിതത്വത്തിലാവുകയും ചെയ്യുന്നു. എന്റെ നായക്കട്ടി ഒരിക്കലും പൂർണ്ണമായി വളർന്നിരുന്നില്ലെന്ന് സ്പഷ്ടമാണ്. അമിതമായ ആവേശത്തിമർപ്പാവുമ്പോൾ മലർന്നുകിടന്ന് സ്വന്തം ദേഹത്താകെ അവൻ മൂത്രം ഒഴിക്കുമായിരുന്നു. എന്തൊരു നീണ്ട നീരാട്ടായിരുന്നവെന്നോ! അവൻ തീരെ കൊച്ചായിരുന്നു. കോണിപ്പടികൾ കയറുവാൻപോലും അവനു കഴിയുമായിരുന്നില്ല. നീണ്ടു കറുത്ത രോമങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നതിനാൽ കാഴ്ച്ചയ്ക്ക്, അവൻ ഒരു വളരെ ചെറിയ ഓമനപട്ടിയാണെന്നതോന്നും. ഞാൻ അവന്റെ രോമങ്ങൾ ഒരു സിംഹത്തിന്റെ ആകൃതിയിൽ വെട്ടിനിർത്തി. എന്നാലും സത്യസന്ധമായി പറഞ്ഞാൽ അവനെ സുന്ദരനെന്ന് വിളിക്കാൻ കൊള്ളില്ലായിരുന്നു. വാസ്തവത്തിൽ അവൻ ഏതാണ്ട് വിരൂപൻതന്നെയായിരുന്നു. ഇപ്പോൾ ഓർത്തുനോക്കുമ്പോൾ വളരെ വളരെ വിരൂപം. എങ്കിലും അവൻ എന്നെ എന്തുമാത്രം രസിപ്പിച്ചിരുന്നു! ഞാൻ അവനെ എത്രമാത്രം ഇഷ്ടപ്പെട്ടിരുന്നു! എന്റെ ഇഷ്ടപ്പെട്ട കളി ഇതായിരുന്നു: നാട്ടിൻപുറത്തുകൂടി ഞങ്ങൾ നടക്കാനിറങ്ങുമ്പോൾ ഞാൻ അവനെ ഉയരംകൂടിയ ഒരു പാറയ്ക്കുമുകളിൽ കയറ്റിവെക്കും. എന്നിട്ട് മെല്ലെ അവിടെനിന്ന മാറിക്കളയും. താഴേയ്ക്ക് ചാടി ഇറങ്ങുവാൻ ധൈര്യമില്ലാതെ എന്റെ നേരേനോക്കി കിണങ്ങിക്കൊണ്ട് അവൻ അവിടെത്തന്നെ നിൽക്കും. ഞാൻ വളഞ്ഞു തിരിഞ്ഞ് ഒട്ടദൂരംപോയി വല്ല മടയിലോ കഴിയിലോ ഒളിക്കും. നായക്കട്ടി ആദ്യം ഓരിയിടും. പിന്നെ താഴെ ഇറങ്ങാൻ വല്ല ഉപായവും കണ്ടാൽ എന്നെത്തേടിക്കൊണ്ട് കതിച്ചെത്തും. ഇതെന്നെ വല്ലാതെ രസിപ്പിക്കമായിരുന്നു. വളരെ ചെറുതായിരുന്ന ആ പാവം ജന്തു അതിന്റെ തല തെറിച്ചു പോവുന്ന മട്ടിൽ കരച്ചുകൊണ്ട് എല്ലാ പാറക്കല്ലിന്റ് പിന്നിലും പരതും. എല്ലാ ചെറിയ കഴികളുടേയും (അതിനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം വലിയ ഗർത്തങ്ങൾ) വക്കോളം ഓടിച്ചെല്ലും. അവനെ വിളിച്ചുകൊണ്ട് പെട്ടെന്ന ഞാൻ സ്ഥലംമാറി ഒളിക്കുമ്പോൾ അവനാകെ സമനില തെറ്റിയതു പോലാവും. അവസാനം, എന്നെ കണ്ടുപിടിക്കുവാൻ അനുവദിക്കുമ്പോൾ എന്തൊരു ആഹ്ലാദമാണ്, എന്തൊരു നിലക്കാത്ത മൂത്രവർഷമാണ്. പ്രിയപ്പെട്ട ഡീലിയോ, ഇനി നീ തത്തയെക്കുറിച്ച് എനിക്കെഴുതില്ലേ?

പപ്പാ.

ക്യൂസിസാനാ ക്ലിനിക്
റോം
തീയ്യതി ഇല്ല.

പ്രിയപ്പെട്ട ഡീലിയോ,

ഇത്തവണ നിന്റെ കറിപ്പുകളൊന്നുമില്ല. തത്തക്കുട്ടി ഉൾപ്പെടെ നിന്റെ മുറിയുടെ ഒരു മൂല ജൂലിയാനോയുടെ ഫോട്ടോഗ്രാഫിൽ എനിക്ക് കാണാൻ കഴിഞ്ഞു. പക്ഷിയെ കാണാനില്ലെന്നത് കഷ്ടമായി. പുതിയ ഇലക്കറിയും (അത് നന്നായും ചെറുതായും അരിഞ്ഞിരിക്കണം) തിനയരിയും തീറ്റിയാൽ അതു

പൂർണ്ണമായും സുഖപ്പെടുമെന്നും അതിന്ന് വീണ്ടും നീണ്ടതും തിളക്കമുള്ളതുമായ ഇവലുകൾ മുളക്കുമെന്നും ഞാൻ കരുതുന്നു. നിനക്കു ചുംബനങ്ങൾ.

പപ്പാ.

കുറിപ്പ്: അന്ത്യദിവസങ്ങളിൽ ഗ്രാംഷിയുടെ എഴുത്തുകൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കട്ടികൾക്കു മാത്രമായി എഴുതിയ കൊച്ചുകറിപ്പുകൾ ആയിരുന്നു. അവയിലൊന്നിനും വ്യക്തമായ തിയ്യതികളില്ല,
1924 ആഗസ്റ്റിലാണ് ഡീലിയോ ജനിച്ചത്.
1926 സെപ്റ്റംബർ ആദ്യത്തിൽ ജൂലിയാനോ (ഌലിക്) ജനിച്ചു; മോസ്കോയിൽ.
1926 നവമ്പറിൽ ഗ്രാംഷി അറസ്റ്റ് ചെയ്യപ്പെട്ടു.

പെയിന്റിംഗുകൾ/സ്കെച്ചുകൾ: പോൾ ക്ലീ

അന്റോണിയോ ഗ്രാംഷി

തെക്കൻ ഇറ്റലിയിലെ വളരെ ദരിദ്രമായ ഒരു പ്രവിശ്യയിലായിരുന്നു ഗ്രാംഷി ജനിച്ചത്. ഗ്രാംഷി ഒരു സ്കൂൾ വിദ്യാർത്ഥിയായിരുന്ന കാലത്ത്, ഒരു ചെറിയ സർക്കാർ ഉദ്യോഗസ്ഥനായ പിതാവ് ഔദ്യോഗിക വീഴ്ചയുടെ പേരിൽ കുറ്റംചാർത്തപ്പെട്ട് ജയിലിലായി. അതോടെ ഗ്രാംഷിയുടെ വിദ്യാഭ്യാസം താൽക്കാലികമായി അവസാനിച്ചു. നാലുവർഷം കഴിഞ്ഞ് പിതാവ് ജയിൽ വിമുക്തനായതിനു ശേഷമാണ് അദ്ദേഹം വിദ്യാഭ്യാസം തുടർന്നത്. ജ്യേഷ്ഠൻ ഗൊണ്ണാറോയിൽ നിന്ന് സോഷ്യലിസ്റ്റ് രാഷ്ട്രീയത്തിന്റെ ബാലപാഠങ്ങൾ പഠിച്ചു. സർക്കാർ സ്കോളർഷിപ്പോടെ വടക്കൻ ഇറ്റലിയിലെ സമ്പന്ന നഗരമായ ടൂറിനിലെ സർവകലാശാലയിൽ സാഹിത്യ പഠനത്തിനായി ചേർന്നു. ബെനഡിറ്റൊ ക്രോചെ, മത്തിയോ ബർത്തോളി മുതലായ പ്രമുഖരായ അദ്ധ്യാപകരുടെ സ്വാധീനം ഭാഷാ-സാഹിത്യ വിദ്യാർത്ഥിയായിരുന്ന അദ്ദേഹത്തിനുമേലുണ്ടായി. എന്നാൽ ആശയവാദപരമായ അത്തരം സ്വാധീനതകളിൽ നിന്ന് സ്വയം വിമുക്തനായി അദ്ദേഹം മാർക്സിസ്റ്റ്-ലെനിനിസ്റ്റ് ആശയങ്ങളിലേക്ക് ചുവടുമാറി. ആശയപരമായി സോഷ്യലിസ്റ്റായി മാറിയ ഗ്രാംഷി മോസ്കോയിലേക്ക് കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് ഇന്റർ നാഷണലിന്റെ പ്രവർത്തകനായി പോയി. പിന്നീട് ഇറ്റാലിയൻ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടി സ്ഥാപിക്കുകയും 1924-ൽ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടി സെക്രട്ടറിയായി തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തു. ഇറ്റാലിയൻ പാർലമെന്റിൽ പ്രതിപക്ഷ നേതാവായി പ്രവർത്തിച്ച കാലം സംഭവബഹുലമായിരുന്നു. ഫാഷിസത്തിനെതിരായ പോരാട്ടത്തിന്റെ ചരിത്രം ആരംഭിക്കുന്നത് അവിടെ നിന്നാണ്.

ഭാര്യയും മക്കളും

1928-ൽ ഫാഷിസ്റ്റ് സർക്കാർ അദ്ദേഹത്തെ 20 വർഷത്തേക്കു ജയിലിലടച്ചുകൊണ്ട് ഉത്തരവായി. ഗ്രാംഷിക്ക് വിവിധ രോഗങ്ങളും കൂടെപ്പിറപ്പായി ഉണ്ടായിരുന്നു. ജയിൽവാസം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആരോഗ്യത്തെ തീർത്തും തകർത്തുകളഞ്ഞു. ഫ്രഞ്ച് സാഹിത്യകാരൻ റൊമെയ്ൻ റൊളാങ്ങ്, കാന്റർബറി ആർച്ച് ബിഷപ്പ് എന്നിവർ അദ്ദേഹത്തെ വിട്ടയക്കണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെട്ടെങ്കിലും അവരുടെ അഭ്യർത്ഥനയെ ഫാഷിസ്റ്റുകൾ നിരാകരിച്ചു. അദ്ദേഹത്തെ ജയിൽ വിമുക്തനാക്കാൻ മുസോളിനി ഭയപ്പെട്ടു എന്നതാണ് സത്യം. രോഗം നിയന്ത്രണാതീതമായപ്പോൾ ഫാഷിസ്റ്റ് സർക്കാർ അദ്ദേഹത്തെ ക്ലിനിക്കിലേക്ക് മാറ്റി. 1937 ഏപ്രിൽ 21-നു അദ്ദേഹത്തെ ശിക്ഷാകാലാവധി പത്തുവർഷമായി വെട്ടിക്കുറച്ച് സ്വതന്ത്രനാക്കി. ഒരാഴ്ചക്കുള്ളിൽ അദ്ദേഹം മരണത്തിനു കീഴടങ്ങി. ജയിലിൽ കിടന്നു ഗ്രാംഷി എഴുതിയ ജയിൽക്കുറിപ്പുകളാണ് മരണാനന്തരം ലോക ശ്രദ്ധയിലേക്കു ഗ്രാംഷിയെ കൊണ്ടുവന്നത്. ജയിലിൽ ഗ്രാംഷിയുടെ സന്ദർശകയായിരുന്ന ഭാര്യാസഹോദരി താത്യാനയാണ് ജയിൽക്കുറിപ്പുകൾ പുറംലോകത്ത് എത്തിച്ചത്. മോസ്കോയിൽ താമസിച്ചിരുന്ന ഇറ്റാലിയൻ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് നേതാവും കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് ഇന്റർനാഷണലിന്റെ നേതാവുമായിരുന്ന തോഗ്ലിയാത്തിയാണ് താത്യാന അയച്ചു കൊടുത്ത ജയിൽക്കുറിപ്പുകൾ 1947 മുതൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു തുടങ്ങിയത്. അതോടെ അതു ഫാഷിസ്റ്റ് വിരുദ്ധചിന്തകളുടെ കലവറയായി മാറി.

ഗ്രാംഷിയുടെ കൃതികൾ

ജയിലിൽ നിന്നുള്ള കത്തുകൾ 1947-ൽ ഇറ്റലിയിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. 1957-ഓടെ ജയിൽക്കുറിപ്പുകളും മറ്റ് ലേഖനങ്ങളും ആറു വാല്യങ്ങളിലായി ഇറ്റാലിയൻ ഭാഷയിൽ പുറത്തുവന്നു. 'ദ മോഡേൺ പ്രിസൻ ആൻഡ് അദർ റൈറ്റിങ്സ്' എന്ന പേരിൽ ആദ്യത്തെ ഇംഗ്ലീഷ് വിവർത്തനം പുറത്തുവന്നു. പിന്നീട് ഗ്രാംഷിയുടെ ലേഖനങ്ങളെ വിഷയാധിഷ്ഠിതമായി തരംതിരിച്ചുള്ള പല ഇംഗ്ലീഷ് എഡിഷനുകളും പുറത്തു വന്നിട്ടുണ്ട്.

1. സെലക്ഷൻസ് ഫ്രം പ്രിസൻ നോട്ട് ബുക്സ്
2. സെലക്ഷൻസ് ഫ്രം പൊളിറ്റിക്കൽ റൈറ്റിങ്സ് 1910–1920
3. സെലക്ഷൻസ് ഫ്രം ദ കൾച്ചറൽ റൈറ്റിങ്സ്

എന്നിവ അവയിൽ ചിലതാണ്.

ഗ്രാംഷിയുടെ താത്ത്വികസംഭാവനകൾ

രാഷ്ട്രീയസമൂഹം/പൗരസമൂഹം, പ്രത്യയ ശാസ്ത്രം, കീഴാളത, അധീശത്വം, ജൈവബുദ്ധിജീവി/പാരമ്പര്യബുദ്ധിജീവി, ഫാഷിസം എന്നിവയെപ്പറ്റിയുള്ള നൂതനമായ പരികല്പനകളാണ് ഗ്രാംഷി താത്ത്വികരംഗത്ത് നൽകിയിട്ടുള്ള സംഭാവനകളിൽ ചിലത്. പ്രായോഗിക പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കുള്ള മാർഗ്ഗദർശകങ്ങളെന്ന നിലക്കാണ് ഗ്രാംഷി ഈ പരികല്പനകൾ കണക്കാക്കിയിരുന്നത്. വിപ്ലവം, പ്രതിവിപ്ലവം, വീണ്ടും വിപ്ലവം എന്നിങ്ങനെയാണ് വിപ്ലവപ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഗതിക്രമമെന്ന് ഗ്രാംഷി വിശ്വസിച്ചു. ഈ ധാരണ 1990-കൾക്കു ശേഷമുള്ള വിപ്ലവപാർട്ടികളുടെ നിലനില്പിനേയും തന്ത്രത്തേയും നിർണ്ണായകമായി സ്വാധീനിച്ചു. ദേശീയതയെ സംബന്ധിച്ച് ഗ്രാംഷി മുന്നോട്ടുവെച്ച പ്രാദേശികത/ദേശീയത/സാർവദേശീയത എന്നിവയുടെ സമന്വയത്തിലൂടെ രൂപപ്പെടുന്ന തൊഴിലാളി ദേശീയത എന്ന ആശയം ഇറ്റലിയെ ഭരിച്ചിരുന്ന മാക്യവെല്ലിയൻ ദേശീയതാസങ്കല്പത്തിന്റെ നിരാകരണമായിരുന്നു.

ദേശീയതയ്ക്കുടിയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന പ്രാദേശികതയുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ ഇറ്റലിയുടെ തെക്കു-വടക്കൻ പ്രദേശങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള ചരിത്രപരമായ ഭിന്നതകളിൽ നിന്ന് ഗ്രാംഷി തിരിച്ചറിഞ്ഞതാണ്. ഇറ്റലിയുടെ തെക്കൻ പ്രവിശ്യകളുടെ ചരിത്രപരമായ പിന്നോക്കാവസ്ഥ വിശകലനം ചെയ്തു ഗ്രാംഷി അരികുവൽക്കരണത്തിന്റെ യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളെയാണ് താത്ത്വികമായി അഭിമുഖീകരിച്ചത്. ധൈഷണികരുടെ നിർമ്മിതിക്കായുള്ള വിദ്യാഭ്യാസം എന്ന ഗ്രാംഷിയൻ വിദ്യാഭ്യാസ സങ്കല്പം പിന്നീടു ദർശനത്തിന്റെ മൗലികമായ ഒരാദർശമായി മാറി.

(ഇതിൽ ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്ന ചിത്രങ്ങൾക്ക് വിക്കിപീഡിയയോട് കടപ്പാട്.)

പിൻകുറിപ്പ്

- മുപ്പതു മുതൽ നാല്പതു മിനിട്ടിനകം വായിച്ചു തീർക്കാവുന്ന ഉള്ളടക്കമാണ് സായാഹ്ന പുറത്തിറക്കുന്ന ഈ ഫോൺ പിഡിഎഫുകളിൽ ഉള്ളത്. ഇതു വായിക്കുവാനായി ഒരിക്കലും ഒരു കമ്പ്യൂട്ടറോ ഡെസ്ക്ടോപ് ആപ്ലിക്കേഷനുകളോ ആവശ്യമില്ല.
- ആധുനിക മനുഷ്യന്റെ സന്തതസഹചാരിയായ സ്മാർട്ട് ഫോണുകളുടെ സ്ക്രീനിൽ തന്നെ വായിക്കുവാൻ തക്ക രീതിയിലാണു ഈ പിഡിഎഫുകൾ വിന്യസിച്ചിരിക്കുന്നതു്. ഫോണിന്റെ വീതിക്കു നിജപ്പെടുത്തിയ രീതിയിലാണ് മാർജിനുകൾ ചിട്ടപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നതു്.
- പിഡിഎഫ് പ്രമാണങ്ങൾ വായിക്കുവാനുള്ള പ്രയോഗങ്ങൾ എല്ലാതരം സ്മാർട്ട്ഫോണുകളിലും ഇന്നു ലഭ്യമാണ്. എന്നിരിക്കിലും സൗജന്യമായി കിട്ടുന്ന അഡോബി അക്രോബാറ്റ് റീഡർ ആണ് ഇവയിൽ ഏറ്റവും മുന്തിയതു്. അതുകൊണ്ടു് അഡോബി റീഡർ ഇൻസ്റ്റാൾ ചെയ്യുകയും അതിൽ ഈ ഫോൺ പിഡിഎഫുകൾ വായിക്കുകയും ചെയ്യുക.
- സ്വതന്ത്രപ്രസാധനം ആഗ്രഹിക്കുന്ന/ഇഷ്ടപ്പെടുന്ന ആർക്കുവേണമെങ്കിലും സായാഹ്നയിലൂടെ സ്വന്തം കൃതികൾ പ്രസാധനം ചെയ്യാവുന്നതാണ്. 30 മുതൽ 60 മിനിട്ടുകൾക്കകം വായിച്ചുതീർക്കാവുന്ന ഉള്ളടക്കം – കഥകൾ, അനുഭവക്കുറിപ്പുകൾ, ലേഖനങ്ങൾ, അഭിമുഖങ്ങൾ, സിനിമാനിരൂപണങ്ങൾ, കവിതകൾ – എന്നു തുടങ്ങി എന്തുവേണമെങ്കിലും അയയ്ക്കാവുന്നതാണ്. അയയ്ക്കേണ്ട വിലാസം: <info@sayahna.org>.
- പ്രതികരണങ്ങൾ <info@sayahna.org> എന്ന ഇമെയിലിലേയ്ക്കു് അയയ്ക്കുകയോ, ഈ വെബ് പേജിൽ കമന്റുകളായി ചേർക്കുകയോ ചെയ്യുക. നിർദ്ദേശങ്ങളും വിമർശനങ്ങളും എപ്പോഴും സ്വീകാര്യമാണ്. അവ സായാഹ്നപ്രവർത്തകർക്കു് കൂടുതൽ ഉത്തേജനം നൽകുന്നതാണ്.